

Таблица 1

**КРИТЕРИИ ЗА ПРИЛОЖИМОСТ НА ОСНОВНИТЕ МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ
НА ГРАНИЦАТА НА БЕДНОСТ**

Критерии	Абсолютни методи		Относителни методи			Субективни методи	
	потреб- бителска кошница	Оршан- ски	относителен дял на храната	децилен	50 % от медицин- ски доход	метод на минимал- ния доход	метод на оценка на дохода
1	да	да	да	не	да	да	да
2	не	не	не	не	да	да	да
3	да	не	не	не	не	да	да
4	не	не	не	не	не	да	да
5	да	да	да	не	да	не	да
6	-	-	малки	големи	малки	по-големи	по-големи
7	да	да	да	да	да	да	да
8	малки	малки	големи	малки	малки	големи	големи
9	да	да	да	не	да	да	да
10	не	не	не	не	не	да	да

разходи. Негативните страни на метода се изразяват в: експертно определяне на линията на бедност; трудности при дефинирането на минималните потребности; не притежава вътрешна консистентност, защото е определен от експерти и много е вероятно така определените бедни да не се считат за такива; ограничена възможност за постигане на консенсус; систематичните грешки⁴ могат да бъдат големи, тъй като зависят от дефинирането на базисните потребности и потребителската кошница. В България този метод е широко използван при определянето на т. нар. социален и екзистенц-минимум.

Методът на Оршански притежава близки характеристики до метода на потребителската кошница. Поради това неговите предимства и недостатъци са същите както тези на потребителската кошница. За разлика от оригиналната версия модификациите на метода на Оршански⁵ заместват експертните оценки с осреднени данни от статистиката на домакинските бюджети. Това подобрява характеристиките на метода, тъй като се елиминират субективните експертни оценки при

⁴ За разлика от методите, основани на статистическа извадка, тук системните грешки имат характер на дефинирането на потребителската кошница.

⁵ Основава се на заместване на експертната оценка на разходите за храна със средните разходи за храна във втора децилна група, дялът на нехранителната компонента е 50%, т. е. разходите за храна се умножават с коефициент 2 (Богданов, Б., "Бедност и линии на бедност", сп. Статистика, кн. 6, 1994, с. 59-70).